

nr 10 kwartalnika sympatyków Prawicy Rzeczypospolitej

1 marca - Narodowy Dzień Żołnierzy Wyklętych.

Zapomniani Bohaterowie

Żołnierze AK, NSZ, ZWZ, WIN-U i wielu innych podziemnych organizacji. Złożyli wielką daninę z krwi. Żołnierze wyklęci. Marzyli o wolności. Podjęli walkę. Walkę, która zdawała się być beznadziejna. Dla Nich, wszystko było jasne. Nie mogli stać z założonymi rękami kiedy w naszej ojczyźnie zaczęła się kolejna okupacja. Kolejnym naszym wrogiem stali się nie tylko Rosjanie, ale również współpracujący z nimi zdrajcy.

Powojenna konspiracja niepodległościowa była – aż do powstania Solidarności – najliczniejszą formą zorganizowanego oporu społeczeństwa polskiego wobec narzuconej władzy. W roku największej aktywności zbrojnego podziemia, 1945, działało w nim bezpośrednio 150-200 tysięcy konspiratorów, zgrupowanych w oddziałach o bardzo różnej orientacji. Dwadzieścia tysięcy z nich walczyło w oddziałach partyzanckich. Kolejnych kilkaset tysięcy stanowili ludzie zapewniający partyzantom aprowizację, wywiad, schronienie i łączność. Doliczyć trzeba jeszcze około dwudziestu tysięcy uczniów z podziemnych organizacji młodzieżowych, sprzeciwiających się komunistom. Łącznie daje to grupę ponad pół miliona ludzi tworzących społeczność Żołnierzy Wyklętych. Ostatni „leśny” żołnierz ZWZ-AK, a później WiN – Józef Franczak „Laluś” zginął w walce w październiku 1963 roku.

Z inicjatywy ś.p. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego i ś.p. Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Janusza Kurtyki, przy wsparciu środowisk kombatanckich, licznych organizacji patriotycznych, stowarzyszeń naukowych, przyjaciół i rodzin tych, którzy polegli w boju o niepodległą Polskę, zostali zamordowani w komunistycznych więzieniach lub po prostu odeszli już na wieczną wartę – zgłoszony został projekt ustawy o ustanowieniu dnia 1 marca świętem żołnierzy II Konspiracji, tych, którzy po wkroczeniu na ziemie polskie armii sowieckiej w 1944 r. podjęli walkę ze zbrodniczym systemem o wolność ojczyzny, godność człowieka i wiarę.

W lutym 2010 r. Prezydent Lech Kaczyński skierował do Sejmu projekt ustawy w tej sprawie. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu i wsparciu Prezydenta Lecha Kaczyńskiego i Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Janusza Kurtyki cel został osiągnięty. 1 III ustanowiono Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Po wojnie z bronią w ręku zginęło ponad 20 tys. „Żołnierzy Wyklętych”. W latach 1944-1955 komunistyczne sądy orzekły ponad 8 tys. wyroków śmierci, z których

ok. 4,5 tys. zostało wykonanych. Ponad 200 tys. polskich patriotów trafiło do więzień i obozów pracy, najmłodszy do obozu w Jaworznie (chłopcy) i w Bojanowie (dziewczęta). Po latach walki, czasach wyrafinowanych tortur i zbrodni sądowych, po kolejnych dekadach fałszowania, spotwarzania i zapomnienia, społeczne obchody narodowego święta dają nam szansę przerwania swoistej obławy nadal zastawianej w Polsce na prawdę, sprawiedliwość i na wartości patriotyczne, które chcemy dzielić z Żołnierzami Wyklętymi. To przede wszystkim od nas samych będzie zależało, czy zdołamy ją przerwać.

Biografie Żołnierzy Wyklętych- Marian Bernaciak pseudonim – „Orlik” –

Marian Bernaciak urodził się 6 marca 1917 r. we wsi Zalesie, gm. Ryki powiatu garwolińskiego, jako trzecie dziecko Michała i Marianny. Ukończył szkołę powszechną w Rykach (1925–1932) oraz gimnazjum w Puławach (1932–1937). Następnie ukończył kurs w szkole podchorążych w Zambrowie (1937–1938), po którym odbył trzymiesięczną służbę wojskową w 2 pac w Chełmie (1938). Wówczas podjął pracę w Urzędzie Pocztowym w Sobolewie, gdzie pracował do wybuchu wojny. Zmobilizowany do 2 pac skierowany został do Włodzimierza, do utworzonej tam Grupy „Włodzimierz”. Po ataku ZSRR na Polskę dowództwo podjęło decyzję o kapitulacji, w wyniku czego Bernaciak wraz z innymi żołnierzami znalazł się w niewoli sowieckiej. Wieziony kolejną na Wschód, zbiegł za Szepetówką i powrócił w rodzinne strony.

Od początku 1940 r. uczestniczył aktywnie w pracy konspiracyjnej ZWZ organizując w założonym sklepie w Rykach punkt kontaktowy oraz drukarnię w Dęblinie. Pod koniec 1942 r. „Dymek” został mianowany szefem Kedywu w

Podobwodzie. Niestety na jesieni 1943 r. działalność niepodległościowa Bernaciaka została wykryta przez okupanta niemieckiego, co zmusiło go do ukrywania się. Przyjmując nowy pseudonim – „Orlik” – stworzył zbrojny oddział, tzw. grupę lotną.

W okresie okupacji niemieckiej oddział dowodzony przez „Orlika” przeprowadził szereg akcji dywersyjno-sabotażowych, których celem miało być osłabianie podstaw gospodarczych okupanta oraz funkcjonowania jego administracji. Jednym z głównych zadań było stanie na straży porządku publicznego, prowadząc walkę z bandami rabunkowymi oraz wszelkim przejawem przestępczości pospolitej, a także likwidowanie konfidentów. Duże znaczenie posiadała prowadzona działalność propagandowo-informacyjna pośród polskiego społeczeństwa. Do największych akcji bojowych w okresie okupacji niemieckiej można zaliczyć: akcja rekwizycyjna na magazyny w Kocku i walka stoczona z policją grantową, żandarmerią niemiecką i gestapo (21 marca 1944), rozbicie szkoły Hitlerjugend w Brzozowej (31 maja 1944), akcja na majątek niemiecki w Kluczkowicach (14 lipca 1944) oraz udaremnienie wysadzenia składnicy amunicji w Stawach (26 lipca 1944).

W lutym 1944 r. po włączeniu oddziału ppor. Zygmunta Matysiaka „Sępa”, oddział „Orlika” liczył około 50 żołnierzy i składał się z trzech plutonów. Na przełomie kwietnia i marca 1944 r., zgodnie z planem Odtwarzania Sił Zbrojnych, wszedł w skład odtwarzanego w Obwodzie AK Puławy przedwojennego 15 pp „Wilków” w Dęblinie, działając pod nazwą OP 1./15. pp.

W lipcu 1944 r. oddział „Orlika” wziął udział w Akcji „Burza”, podczas której 26 lipca nie dopuścił do zniszczenia składnicy amunicji w Stawach, dokonując swego dozbrojenia. Także tego dnia dokonał uroczystego wjazdu do opuszczonych przez okupanta Ryk. Wówczas Bernaciak dokonał rozformowania oddziału, co jednak trwało krótko, gdyż w połowie sierpnia podjęta została próba pójścia z pomocą walczącej Warszawie. Po dotarciu do Garwolina, na skutek szczelnego pierścienia stworzonego przez Armię Czerwoną, dalszy marsz został udaremniony. Oddział ponownie został rozformowany.

Dopiero w marcu 1945 r. Bernaciak rozpoczął odtwarzanie OP, składający się przeważnie z osób zagrożonych aresztowaniem przez władzę komunistyczną. Zgrupowanie szybko rosło w siłę i w maju zostało podzielone na cztery plutony. Po likwidacji AK w styczniu 1945 r. do sierpnia 1945 r. podlegało DSZ, a od września 1945 r. weszło w struktury Zrzeszenia „WiN. Bernaciak pełnił stanowisko dowódcy nad zgrupowaniem oddziałów WiN w Inspektoracie Puławy, a także stanowisko zastępcy inspektora do spraw bezpieczeństwa.

Od pierwszych dni sowieckiej okupacji oddziały dowodzone przez Bernaciaka były obiektem nieustannych działań pacyfikacyjnych ze strony MO, UB, WP, KBW oraz ACz. Urzędy bezpieczeństwa podejmowały próby wewnętrznego rozbicia struktur podziemia, dekonspirując poszczególnych jego członków, poprzez tworzenie terenowych siatek tajnych agentów i informatorów, wspieranych często przez członków lokalnych struktur PPR, stanowiących cenne źródło informacji. W latach

1944–1946 organizowane były wielokrotnie operacje połączonych sił polskiego i sowieckiego wojska oraz sił bezpieczeństwa celem spacyfikowania zgrupowania „Orlika”, które jednak nie przynosiły znaczących rezultatów. Pod wpływem nasilenia terenu jednostkami nieprzyjaciela, Bernaciak podjął decyzję przeformowania dotychczasowych struktur zgrupowania, dzieląc je w lipcu 1945 r. na zakonspirowane drużyny dywersyjne, wspomagane terenową siecią organizacji. Taki stan przetrwał do wiosny 1946 r. Zasięgiem swego działania oddziały bojowe „Orlika” obejmowały obszar trzech województw: warszawskiego (pow. Garwolin), lubelskiego (Kraśnik, Puławy, Lubartów, Łuków) oraz kieleckiego (Kozienice).

Obok walki zbrojnej zgrupowanie „Orlika” prowadziło szeroko zakrojoną działalność o charakterze wywiadowczym polegającą na gromadzeniu informacji o charakterze politycznym, gospodarczym, społecznym i wojskowym. Także na wielką skalę prowadzone były akcje propagandowe przeciwko władzy komunistycznej pośród polskiego społeczeństwa polegające m.in. na kolportowaniu prasy konspiracyjnej oraz materiałów propagandowych wydawanych w formie odezw, apeli, ulotek oraz różnych druków okolicznościowych. Do pracy propagandowej zaliczało się również zrywanie państwowych plakatów i obwieszczeń, wypisywanie haseł antypaństwowych w miejscach publicznych, czy propaganda szeptana.

Natomiast do największych akcji zbrojnych zgrupowania należały: rozbięcie trzech grup KBW, WP, UB pod Wolą Zadybska (13 kwietnia 1945), rozbięcie PUBP w Puławach (24 kwietnia 1945 r.), bitwa z siłami KBW i UB liczącymi ok. 700 ludzi w Lesie Stockim (24 maja 1945 r.), rozbięcie posterunku MO w Żelechowie oraz Adamowie.

24 czerwca 1946 r. „Orlik” powracając z narady dowództwa został zaatakowany w Piotrówku, gm. Trojanów przez grupę saperów z 1DP, wspomaganych przez funkcjonariuszy MO i UB. W wyniku obławy dwukrotnie raniony, nie mogąc dalej kontynuować ucieczki, oddał do siebie strzał z pistoletu. Ciało Bernaciaka przewiezione zostało do WUBP w Warszawie, gdzie rozpoznania dokonali jego rodzice oraz aresztowani żołnierze. Wówczas rozpoczął się trwający kilkadziesiąt lat proces zakłamywania prawdy i wymazywania z powszechnej pamięci osoby bohatera, jakim był Marian Bernaciak. 4 lipca 1946 r. jego ciało zostało potajemnie pochowane w zbiorowej mogile na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie. W tym samym miejscu pochowanych zostało również wielu innych bohaterów polskiego państwa podziemnego, pośród których znalazł się ppor. Zygmunt Kęska „Świt” – żołnierz „Orlika”.

Po śmierci „Orlika” funkcje inspektora bezpieczeństwa objął por. Zygmunt Wilczyński „Żuk”. Nadal zachował swój kształt układ organizacyjny zgrupowania podzielony na dwa pododdziały dowodzone przez ppor. Wacława Kuchnia „Spokojnego” – północ inspektoratu (pow. Garwolin) oraz Zygmunta Wilczyńskiego „Żuka” – centralna część inspektoratu (pow. Puławy). Kres działalności położyło ujawnienie się oddziałów w marcu 1947 r. „Spokojny” ujawnił się w 25 marca w PUBP w Garwolinie, natomiast „Żuk” 26 marca w PUBP w Puławach.

Miejsce spoczynku ciała Bernaciaka pozostawało nieznane do początku lat 90-tych. Wówczas, kiedy już nastąpiły przemiany systemowe i można było mówić o zakazanych dotychczas przez propagandę komunistyczną rzeczach, brat „Orlika” – Lucjan podjął próby odszukania miejsca pochówku. Odnalazł je przy kwaterze 45N na Cmentarzu Bródnowskim, gdzie znajdowały się szalety. Działania podjęte przez dużą grupę osób – m.in. rodzinę, kombatantów – zostały zwieńczone w 2001 r. ustawieniem w tym miejscu pomnika upamiętniającego Bernaciaka oraz innych spoczywających wraz z nim bohaterów narodu polskiego.

Krzysztof Pielacha

Praga 1944 – 1945 Ślady zbrodni

Na styku Targówka i Pragi Północ znajduje się teren, który w okresie od 15 września 1944 r. do początku 1945 roku odegrał szczególnie ponurą rolę w trudnej i do dziś mało znanej historii wojennej Pragi. Skoncentrowały się tu i funkcjonowały od pierwszych dni opanowania Pragi przez wojska sowieckie ich organy polityczno-wojskowe NKWD. Zadaniem NKWD było zwalczanie wszystkich organizacji niepodległościowych, odmawiających uznania narzuconego przez Związek Radziecki ustroju, formalnie reprezentowanego przez Krajową Radę Narodową z Bolesławem Bierutem na czele; będących praktycznie grupą zdrajców, agentów i zbrodniarzy, starannie wyselekcjonowanych przez Stalina.

Od 15 września 1944 do 17 stycznia 1945 roku Praga znalazła się na formalnej linii frontu. Stacjonowało tu również kilkadziesiąt tysięcy liniowych wojsk sowieckich oraz liczące kilkanaście tysięcy oddziały funkcjonariuszy NKWD. W tej frontowej strefie znalazło się również kilka tysięcy ukrywających się powstańców, uczestników Akcji "Burza" oraz żołnierzy AK z 27. Dywizji Wołyńskiej i pacyfikowanej od czerwca 1944 przez Sowieców Wileńszczyzny.

W zabudowaniach, wznoszących się nad torami tzw. górką rozrządową, stacjonowały kompanie wartownicze NKWD. Ich patrole zatrzymywały tych, którzy usiłowali uniknąć ścisłej kontroli na dworcu i wyskakiwali z pociągów, zwalniających bieg lub oczekujących pod semaforem. Do usiłujących zbiec strzelano skutecznie. Zatrzymanych, nawet rannych, doprowadzano do pofortecznego budynku przy ul. 11 Listopada 68, zwanego potocznie Kordegardą. W nim mieściła się główna katownia NKWD. W niepozornym, liczącym ok. 140 m² obiekcie, rezydowały: prokuratura i Sowiecki Trybunał Wojenny (tzw. trojka), złożony ze szczególnie zasłużonych NKWDzistów. Śledztwo i wyroki wykonywano na miejscu. Zwłoki grzebano nocami na poboczach nasypów kolejowych i licznych okopach na terenie dawnego i aktualnego

cmentarza zmarłych w XIX wieku podczas epidemii cholery. Nikt nie zna i nie pozna liczby ofiar zbrodni NKWD, dokonanych w Kordegardzie. Ślady zostały zatarte.

Mieszkańcy okolicznych, nielicznych już budynków, wskazują również na budynek przy ul. 11 Listopada 62, tzw. Willę, gdzie mieszkali kierujący tym kombinatem zbrodni wysocy funkcjonariusze NKWD. Jeszcze w latach 80. podchorąży AK Tadeusz Kostewicz spotkał kilku mężczyzn, dziś już nieżyjących, którzy przeżyli pobyt w tej katowni. Ich stan fizyczny i psychiczny był przerażający, a opisy przesłuchań w śledztwie trudne do wyobrażenia nawet dla P. Kostewicza, który otarł się o wyrok śmierci i przetrwał 10 lat stalinowskiego więzienia. To jemu ci, którzy przeżyli Kordegardę, powierzyli trudne dziś do pojęcia określenie "więźniowie po śmierci".

Hubert Kossowski członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

4 szwadron 5 Brygady Wileńskiej AK. Dolny rząd od lewej: Danuta Siedzikówna "Inka", siedemnastoletnia sanitariuszka zamordowana 28 sierpnia 1946 r., o godz. 6.15 w gdańskim więzieniu przy ul. Kurkowej 12. Zabita strzałem w głowę przez dowódcę plutonu egzekucyjnego, ppor. Franciszka Sawickiego.

**Program Społecznych Obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych
1 marca 2013r w Warszawie i okolicach**

Warszawa, Praga Północ. 1 marca 2013 godzina 17.00. Przy tablicy pamiątkowej na budynku dawnego Urzędu Bezpieczeństwa. Budynek znajduje się

przy ul. Cyryla i Metodego 4. Obchody połączone z protestem przeciwko powrotowi pomnika „Polsko-Radzieckiego Braterstwa Broni” na Plac Wileński.

Zapraszają organizatorzy Solidarność Walcząca - Oddział Warszawa, Stow. Dobro Wspólne Łomianki, Solidarni 2010, "Myśl Praska", PiS Praga Północ.

Nr	MIEJSCE	GODZ.
1	Pomnik więźniów politycznych straconych w latach 1944-56 Cm. Bródnowski, kwatera 45N	17:00
2	Sowiecki Trybunał Wojenny, prokuratora i NKWD ul. 11 Listopada 68 / ul. Szwedzka (rogatka) - poświęcenie tablicy pamiątkowej	12:00
3	„Toledo” - Więzienie Karno-Śledcze nr III Pomnik ku Czci Pomordowanych w Praskich Więzieniach ul. Namysłowska 6 /ul. Szymanowskiego	17:00
4	NKWD > Wojewódzki UBP ul. Strzelecka 8-10 /ul. Środkowa	13:00
5	Stołeczny UBP - tablica pamiątkowa ul. Cyryla i Metodego 4	17:00
6	Wojewódzki UBP - tablica pamiątkowa ul. Sierakowskiego 7	17:00
7	Obóz specjalny NKWD nr 10 - Pomnik ofiar NKWD ul. Marsa /ul. Płatnerska [Rembertów]	16:30
8	Pomnik Żołnierzy Wyklętych ul. Żołnierzy Wyklętych / ul. Pirenejska - delegacje udadzą się pod tablicę upamiętniającą płk. Bernarda Adameckiego na Rondo jego imienia (skrzyżowanie ul. Radiowej i ul. Kaliskiego)	13:30
9	Pochówki na Cm. Powązkowskim Pomnik Męczenników Terroru Komunistycznego kwatery Ł („Łączka”) groby w kwaterze „Montera”	17:30
10	Tablica pamiątkowa ded. Rotmistrzowi Witoldowi Pileckiemu Al. Wojska Polskiego 40	16:00
11	Pomnik Poległym i Pomordowanym na Wschodzie ul. Muranowska / ul. Gen. Andersa	17:00
12	NKWD, „Smiersz” i Zarząd Gł. IWP - tablica pamiątkowa ul. Świeszcza 2 /ks. Chrościckiego willa "Jasny Dom" [Włochy] 17:30 kino ADA przy ul. Ks. J. Chrościckiego 14 - wręczenie nagród w konkursie "Żołnierze Wyklęci - Osamotnieni Herosi Partyzantki" kierowanym do szkół podstawowych i koncert Andrzeja Kołakowskiego	17:00
13	Areszt Śledczy MBP - tablica pamiątkowa ul. Rakowiecka 37	17:30
14	Główny Zarząd IWP - tablica pamiątkowa ul. Oczki 2 /ul. Chałubińskiego	17:00
15	Wojskowy Sąd Rejonowy - tablica pamiątkowa	17:00

	ul. Koszykowa 82	
16	MBP - tablica pamiątkowa + kamień „Anody” ul. Koszykowa 6 / Al. Ujazdowskie	17:00
17	Pomnik ofiar terroru komunistycznego przy kościele św. Katarzyny na Służewiu	17:00
18	Pochówki - Pomnik i krzyż Cm. na Służewiu przy ul. Wałbrzyskiej	18:00
19	Tablica upamiętniająca „Żołnierzy Wyklętych” Katedra Polowa Wojska Polskiego, ul. Długa	17:30

UROCZYSTOŚCI CENTRALNE: ♦ 19:00 Zgromadzenie przed Grobem Nieznanego Żołnierza Apeli Poległych, złożenie kwiatów ♦ **20:20** Przemarsz do Archikatedry św. Jana ♦ **21:00**

Uroczysta Msza Święta w intencji Żołnierzy Wyklętych

WEJŚCIE NA STACJE METRA Metro-Centrum: ("Patelnia") ♦ 16:00-18:30 akcja informacyjno-ulotkowa, pieśni Żołnierzy Wyklętych ♦ **17:30-22:00** pokaz filmów Aliny Czerniakowskiej: Czy warto było tak żyć (o Stanisławie Sojczyńskim "Warszycu"), Dziewczyny z tamtych lat (o młodziutkich weterankach AK, które przeżyły nowy koszmar w więzieniach UB), Jeszcze się Polska o nas upomni (o losach Polaków - bohaterów narodowych, walczących o niepodległość ojczyzny podczas II wojny światowej i w czasach PRL), W sprawie generała Fieldorfa.

„...JESZCZE SIĘ POLSKA O NAS UPOMNI...”

Wierni, Niezłomni, Nieprzejednani

Pod patronatem honorowym:

Institutu Pamięci Narodowej oraz Muzeum Powstania Warszawskiego

Stowarzyszenie Solidarność Walcząca Oddział Warszawa, Społeczny Komitet Obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych oraz Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich ZAPRASZAJĄ NA

I Warszawski Maraton Filmowy o Żołnierzach Wyklętych

2 marca (sobota) 2013 r. godz. 10.00 – 20.00

ul. Foksal 3/5, Dom Dziennikarza, siedziba Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, Warszawa

Szczegółowy program maratonu filmowego: www.solidarni.waw.pl, www.1marca51.pl

Słowo wstępne na rozpoczęcie pokaz filmowy wygłosi prof. Jan Żaryn

WSTĘP WOLNY !!!

Zapraszamy na facebooka:

www.facebook.com/MyslPraskaKwartalnikBiuletynInformacyjny

Więcej wiadomości z dzielnicy i Warszawy:

www.warszawa.prawicarzeczypospolitej.org

Redaktor:

Sławomir Wojdat tel. 661 594 207, mail: myslpraska@gmail.com

Pełnomocnik Okręgowy Prawicy Rzeczypospolitej:

Łukasz Kwiatkowski tel. 604 350 893,

mail: praga-pn@prawicarzeczypospolitej.org